

Koncerta „Glasbene Matice“ v Ljubljani. Dne 9. marca t. l. je priredila „Glasbena Matica“ v veliki dvorani hotela „Union“ koncert, katerega je na splošno željo ponovila dne 19. aprila z deloma izpremenjenim sporedom. Slišali smo naj-novejše in najboljše izvirne slovenske skladbe; z njimi nam je hotela Matica pokazati, na kateri stopnji sta danes slovenska glasbena produkcija in reprodukcija. Kdor pozna Matične muzikalne edicije v novejšem času in moderno urejevane „Nove Akorde“, ta z veseljem pozdravlja napredek naše izvirne glasbene literature. „Skladbe so prebolele malenkostni provincijalizem ter se dvignile do svetovne koncertne vrednosti“. — Vse točke obširnega programa so se izvajale pod vodstvom koncertnega vodje g. M. Hubada z občudovanja vredno preciznostjo. Veličastna „Jeftejeva prisega“ p. H. Sattnerja, največje slovensko glasbeno delo zloženo za mešan zbor, soliste in orkester, je segla občinstvu globoko v dušo; očaral nas je v vlogi Jefteja naš dragi gost z dunajske dvorne opere, g. Julij Betetto, s svojim mogočnim, prekrasnim basom. Za svoj umetniški nastop si je izbral Betetto prvi večer najglobokeje zamišljene skladbe svetovne literature, Brahmsovo labodnico „Štirje resni spevi“, in izkazal se je dovršenega pevca-umetnika, kakor tudi pri drugem večeru v Brahmsovih skladbah „Na grobišču“, „Gozdna samota“ in „Sam na polju“. G. baritonist Ivan Levar si je izbral za svoj samostojin nastop v Matičnem koncertu tri efektne skladbe: Wolframovo pesem iz Wagnerjevega „Tannhäuserja“, prekrasno baritonsko arijo Renatovo iz Verdijeve opere „Ples mask“ in prolog iz opere „Glumači“. Toda žalibog pevec ni bil razpoložen, in občinstvo je bilo za ta umetniški užitek prikrajšano. Namesto Levarja je nastopila v drugem večeru koncertna pevka gospa Mira Costaperaria-Devova, ki je pela štiri nove skladbe: E. Adamičevo „Pri zibeli“, A. Lajovica „O, da deklíč . . .“, Hatzejevo „Moja sudba“ in Osk. Devovo „Pastirica“. Njen fino izšolani in čisti sopran je Ljubljančanom že znan iz prejšnjih koncertov. Izmed raznih muzikalnih interpretov Gregorčičevega „Izgubljenega cveta“ smo slišali tokrat Fr. Kimovca umetniško izvedeno skladbo, ki zahteva izvežban mešan zbor, kakor tudi Adamičeva „Zapuščena“. Moški zbor je pel fino Dav. Jenkovo „Vabilo“ in pa eno najtežjih slovenskih skladb, „Scherzando“ E. Adamiča. Plesni koncertni valček „Dobro jutro“, ljubka skladba dr. A. Schwaba, je zaključil prvi in otvoril drugi umetniški večer.

O. Šlebinger

Slovenski pisatelji v prevodih. Belgrajski „Slovenski Jug“, ki je v svoji 4. let. številki prav laskavo pozdravil naš list, prinaša razne članke o naših razmerah in prevode iz Cankarja (Krona), Zofke Kveder-Jelovškove (Tuje solze), Voj.

Moleta (Pesem v prozi) itd. — „Slavjanski Glas“ v Sofiji je objavil v svoji let. prvi številki (str. 6) prevod Prešernove „Zdravice“. Isti list je natisnil to Prešernovo pesem že pred tremi leti (1907, V. let., št. 2) v prevodu K. Popova; ker pa je ta netočen, je oskrbel S. Čilingirov, novega in sicer — po Korševem ruskem prevodu. — Zadnji trojni snopič „Slovanskega Přebleda“ prinaša 11 Župančičevih pesmi v češkem prevodu, ki je dokaj gladek, saj ga je tudi tokrat oskrbel dobri poznavatelj naše novejšje književnosti, g. Jaromír Borecký. Pesnikovo sliko, ki je dodana prevodom, smo srečali v „Slov. Přebledu“ že pred desetimi leti (II, 355), in ta golobrادي mladenič ni več podoben, sedanjemu Župančiču. — Založnik Otto v Pragi je izdal knjigo Cankarjevih novel v prevodu gđc. M. Noskove, ki je oskrbela tudi prevod Cankarjevih „Hlapcev“. — „Knihovna vybrané četby“ v Pragi je začela izdajati prevode iz Meškove knjige „V tihih večerih“, ki jih je oskrbel Rud. Linhart.

Polom „dr.“ Karla Maya. — „Kunstwart“ XXIII, 9, str. 191—193, prinaša sledečo biografijo tega, pač vsakemu slovenskemu izobražencu vsaj po imenu znane pisatelja. K. May je bil v svoji mladosti štipendijat na učiteljskiču v Waldenburgu (v vratislavskem okraju). Dasi so ga tam zaradi tatvine odslovili, vendar je lahko drugje dovršil svoje študije in je bil celo nastavljen za učitelja. V tej dobi je bil zaradi tatvine zaprt šest tednov. Ko je kazen presedel, je ukradel nekemu kovaču zbirko ponarejenih ključev in začel delati na veliko z vlomi. Za to so ga vteknili za štiri leta v ječo in potem v prisilno delavnico. Ker je, ko so ga od tam izpustili, zopet kradel, so ga zasledovali s tiralicco. V zvezi s svojim nekdanjim šolskim tovarišem, vojaškim begunom, je organiziral pravcato tolovajsko družbo, ki si je znala na razne načine pridobivati denar, posebno pa z napadi na uboge branjevke. Preoblečen v vladnega geometra, se je dal May navidez podkupiti od kmetov in je tako mnoge osleparil. Zopet so ga zaprli za štiri leta. Po takih neprilikah pa je postal bolj previden. Ko je bil še pod policijskim nadzorstvom, je pisal niti katoliško krščeni May pobožne povesti za neki katoliški list (Deutscher Hausschatz) in kolportažne umazane romane. Uspeh mu je pokazal, da se dá z moralnimi, katoliško pobarvanimi romani več zaslužiti nego z nevarno obrtjo, ki ne spada pod obrtni zakon. Pridobil si je tako velikanski ugled in zveze z najvišjimi sloji. Svoje „popotne“ romane je sicer že davno prej napisal, predno je prišel preko nemških državnih mej, pa to njegovemu ugledu ni nič škodilo. V leksiku pisateljev za leto 1898. pravi sam, da je prevajal iz arabščine, turščine, perzijsčine, kurdščine in raznih indijanskih jezikov, dasi so mu bili takrat vsi ti jeziki komaj po imenu znani. Svoj doktorat je moral leta 1905. preklicati, ker se je pokazalo, da one „ameriške“ univerze, ki mu ga je baje podelila „honoris causa“, v Ameriki in drugje na svetu sploh nikjer ni.

Po „Kunstwartu“ je vse to samo del onega, kar se Mayu v Nemčiji javno očita. To pa niso samo posamezni delikti, ampak vrsta dejanj, ki jih je May literarno izrabil. Sedaj je — baje — opustil samo to, kar bi ga lahko spravilo v neljubo dotiko z državnim pravdnistvom, po svojem bistvu in svoji notranjosti pa je ostal stari May. Urednik „Kunstwarta“ Avenarius se je po dolgih letih in treznem preudarku odločil izpregovoriti jasno besedo o tem možu — prisiljen po raznih vzrokih. Kolportaža in May sta pripravljala tla za manj vredno in naravnost škodljivo literaturo, ki nosi imena Nicha Casterja, Holmesa in drugih. Vrhutega se je v Nemčiji ustvaril pravcati krog oboževalcev, ki so zrl v K. Mayu ne le nedosežnega pisatelja, ampak tudi vzgojitelja. Višek tega oboževanja je bil do-